

Върховен касационен съд

НАЧАЛО

СПРАВКИ ЗА ДЕЛА

ПРЕСОФИС

БЮЛЕТИН

КОНТАКТИ

Съдебен акт

5

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 1715

гр. София, 02.04.2026г.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ, ТРЕТО ОТДЕЛЕНИЕ, в закрито заседание проведено на двадесет и шести март през две хиляди двадесет и шеста година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕМИЛ ТОМОВ
ЧЛЕНОВЕ: ДРАГОМИР ДРАГНЕВ
НЕВИН ШАКИРОВА

като разгледа, докладваното от съдия Невин Шакирова гр.д. № 1158 по описа за 2026г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 274, ал. 3, т. 1 от ГПК.

Образувано е по частна касационна жалба на Е. Д. М., подадена чрез назначен особен представител адв. К. П. против определение № 24272 от 01.12.2025г. постановено по ч.гр.д. № 11711/2025г. по описа на Софийски градски съд.

С обжалваното въззивно определение е потвърдено първоинстанционно определение № 38025/12.09.2025г. постановено по гр.д. № 111/2025г. по описа на Районен съд – София, с което на основание чл. 130 от ГПК е върната исковата молба на Е. Д. М. с ЕГН [ЕГН] срещу Прокуратурата на Република България, с която е предявен иск с правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ вр. чл. 4, § 3 от ДЕС за заплащане на сумата от 24 999 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, понесени от ищеца в резултат на незаконното му задържане под стража за грабеж, който не бил извършил, в периода 17.12.2014г. – 23.12.2024г. в нарушение на правото на Европейския съюз и е прекратено образуваното въз основа на нея производство.

Частният жалбоподател сочи неправилност на обжалваното определение поради допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Отправя искане обжалваното определение да се отмени, а делото да се върне за продължаване на съдопроизводствените действия по разглеждането му.

Приложено е изложение по чл. 280, ал. 1 от ГПК, с което са изпълнени условията на чл. 274, ал. 3, т. 1 от ГПК.

В изложението частният жалбоподател поддържа, че въззивният съд се е произнесъл по релевантен правен въпрос, а именно: дължи ли се обезщетение на подсъдим, който е признат за невиновен по част от повдигнатите срещу него обвинения, а е признат за виновен по друга част.

Ответник по делото не е бил конституиран, поради което не е изпълнена процедурата по чл. 276, ал. 1 от ГПК по арг. и от чл. 130, изр. 2 от ГПК.

Частната жалба е процесуално допустима – подадена е в срока по чл. 275, ал. 1 от ГПК, от процесуално легитимирана страна – ищец по делото, с правен интерес от обжалване срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт и отговаря на съдържателните изисквания на чл. 275, ал. 2 вр. чл. 260 и чл. 261 от ГПК.

Върховният касационен съд, Гражданска колегия, състав на Трето отделение, след като прецени релевираните доводи и данните по делото, приема следното:

На 02.01.2025г. Е. Д. М. предявил пред СРС „жалба“ срещу Прокуратурата на Република България за осъждане на ответника да му заплати сумата от 24 999 лева, представляваща обезщетение за понесени неимуществени вреди от незаконното му задържане по НЧД № 1886/2014г. на СНС за престъпления по чл. 199, ал. 1, т. 5 от НК за грабеж, извършен по поръчение и в изпълнение на ОПГ, с пострадал О. Б. в периода 17.12.2014г. – 23.12.2024г. при допуснато нарушение на правото на ЕС.

С определение от 12.09.2025г., Софийски районен съд върнал исковата молба и прекратил образуваното въз основа на нея съдебно производство като недопустимо с извод, че в периода 01.05.2021г. – 19.09.2024г. и към този момент ищецът е инициирал 1118 броя дела само пред СРС, които описал по номера, с идентичен предмет срещу различни ответници /прокуратурата, различни съдилища, ГРБОП, ГДИН/. Описал подробно инициираните от ищеца 269 броя дела само за периода 01.01.2025г. до 27.01.2025г. Обосновал, че е налице очевидна злоупотреба с правото на иск на ищеца по смисъла на чл. 57, ал. 1 от КРБ и чл. 17 от КЗПЧОС, и аналогия от чл. 35, § 3 (а) от конвенцията, доколкото генерирането на огромен брой дела с едно и също твърдение не преследва легитимна цел.

За да потвърди първоинстанционния съдебен акт, в обжалваното определение въззивният съд изложил съображения, че принципът за забрана на злоупотребата с право е последователно установен в законодателството ни – чл. 57, ал. 2 от КРБ, чл. 8, ал. 2 от ЗЗД, чл. 289 от ТЗ, чл. 3 от ГПК. Санкцията при установена злоупотреба с право се изразява в отказа на съда да даде защита на превратно упражняваното субективно право. Посочил, че превратното упражняване на субективни права е укоримо с оглед обществения интерес и правните последици са отказ от защитата им. Добросъвестността е налице, когато процесуалното право се упражнява с убеждението, че то съществува. В този смисъл се позовавал на практика на ВКС и на ЕСПЧ. Отбелязал, че когато страната, инициирала процесуалното правоотношение, не цели защита на свои материални права, а преследва цел, несъвместима с изискването за добросъвестност, исковата молба няма характера на молба за защита и съдействие и съдът няма задължение да я разгледа и реши. Приел, че заявяването на огромен брой дела пред СРС срещу Прокуратурата, СГС, САС, ВКС, АССГ, ВАС, ГРБОП, ГДНИ, от които 269 броя за период от по-малко от месец, което обстоятелство се явява служебно известно и на въззивния съдебен състав, съставлява класически пример за злоупотреба с право.

Отделно съобразил, че в обстоятелствената част, вредоносното поведение на сочения ответник е описано като предприети действия в рамките на досъдебно наказателно производство, което след внесен обвинителен акт е преминало във фаза на съдебно производство, по което е постановена влязла в сила присъда на наказателния съд. Изтъкнал, че действията и актовете на прокуратурата респ. констатираните пороци се отстраняват при инстанционния контрол в наказателното производство по реда на НПК, а не могат да се проверяват инцидентно от гражданския съд, за който присъдата на наказателния съд е задължителна с оглед нормата на чл. 300 от ГПК. Поради което, при наличие дори на влязъл в сила съдебен акт в наказателното производство същият не може инцидентно да се проверява и

заявените искове в този смисъл биха били процесуално недопустими – в този смисъл се позовавал на определение № 60354/04.11.2021г. по ч.гр.д. № 1126/2020г. на ВКС, IV ГО; определение № 4406/20.12.2022г. по ч.гр.д. № 4239/2022г. на ВКС, III ГО; определение № 3974/30.08.2024г. по ч.гр.д. № 2831/2024г. на ВКС, IV ГО; решения по гр.д. № 1913/2017г., III ГО; по гр.д. № 1243/2009г., IV ГО; по гр.д. № 3973/2018г., IV ГО; по гр.д. № 5193/2013г., IV ГО; гр.д. № 1149/2009г., IV ГО. По аргумент за по-силното основание извел, че същото важи за актове на прокуратурата.

За да се произнесе по твърдението за наличие на приложно поле на касационния контрол в хипотези на чл. 280, ал. 1, т. 1, т. 2 или т. 3 от ГПК, съдът съобрази следното:

Допускането на касационно обжалване с частна жалба пред Върховен касационен съд съгласно чл. 274, ал. 3 от ГПК е обусловено от предпоставките установяващи приложното поле на касационното обжалване по чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК. Преди да пристъпи към разглеждане на касационната жалба по същество, Върховният касационен съд следва да се произнесе дали са налице изчерпателно изброени от законодателя общо и допълнителни основания за допускането ѝ до касационен контрол. Общото основание изисква формулиран от касатора материалноправен или процесуалноправен въпрос, който следва да е включен в предмета на спора, индивидуализиран чрез основанията и петитума на иска и обусловил правната воля на съда, обективизирана в решението му. Въпросът трябва да е от значение за формиране решаващата воля на въззивния съд, но не и за правилността на обжалваното решение /определение/, за възприемането на фактическата обстановка от въззивния съд или за обсъждане на събраните по делото доказателства. За да е налице допълнително основание за допускане на касационно обжалване по поставения от касатора правен въпрос въззивният съд следва да се е произнесъл в противоречие със задължителната практика на ВКС и ВС в тълкувателни решения и постановления; с практиката на ВКС; с акт на Конституционния съд на Република България или на съда на Европейския съюз, или разглеждането на конкретния правен спор да е от естество да допринесе за развитието на правото или точното приложение на закона – т. 1 от Тълкувателно решение № 1/19.02.2010г. по тълк.д. № 1/2009г. на ОСГТК на ВКС.

Воззивният съд в случая не се е произнесъл по повдигнатия от жалбоподателя въпрос дължи ли се обезщетение на подсъдим, който е признат за невиновен по част от повдигнатите срещу него обвинения, а е признат за виновен по друга част, поради което поставеният от касатора въпрос не е включен в предмета по частната касационна жалба, нито решаването му е обусловило правната воля на съда, а оттам и резултата по делото. Въззивният съд е разгледал въпроса за допустимостта на предявения иск, без да е дал разрешение на въпроса дължи ли се обезщетение на подсъдим, който е оправдан по част от повдигнатото обвинение. Ето защо по въпроса не е налице общият селективен критерий по чл. 280, ал. 1 от ГПК.

В частната касационна жалба не е обоснован и специален селективен критерий по чл. 280, ал. 1, т. 1 /твърдение за противоречие/ или т. 3 /разрешаването на правния въпрос да е от значение за точното прилагане на закона и за развитието на правото/ от ГПК, поради което не е установено приложно поле на касационното обжалване и то не следва да се допуска.

В заключение съдебният състав приема, че не са налице основания за допускане на касационно обжалване по чл. 280, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ГПК, нито е налице друго основание за служебно допускане на обжалването в някоя от хипотезите по чл. 280, ал. 2 от ГПК.

Мотивиран от горното, Върховният касационен съд, Гражданска колегия, състав на Трето отделение

О П Р Е Д Е Л И :

НЕ ДОПУСКА касационно обжалване на определение № 24272 от 01.12.2025г.

постановено по ч.гр.д. № 11711/2025г. по описа на Софийски градски съд.
ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

© 2019 Върховен касационен съд на Република България
Стари търсачки: гела, деловодни данни, азбучник, ключови фрази
При проблеми с новите търсачки - моля уведомете ни на website@vks.bg